

Наталья
Мушкина,
музыковед

Виват, маэстро!

Марий музыкальный культурын виянмашкыже пеш кугу надырым пыштыше музыкант дирижёр, композитор, Марий Элын сулло артистше (1988), Россий сымыктышын сулло деятельже (1998), Марий Эл Кугыжаныш премийын лауреатше (2005), «Виват, маэстро!» тўнямбал премийын лауреатше (2010), «За заслуги перед Марий Эл» орденын медальже дене палемдалтше (2014) Иван Ильич Егоровлан 22 февральыште 70 ий темын.

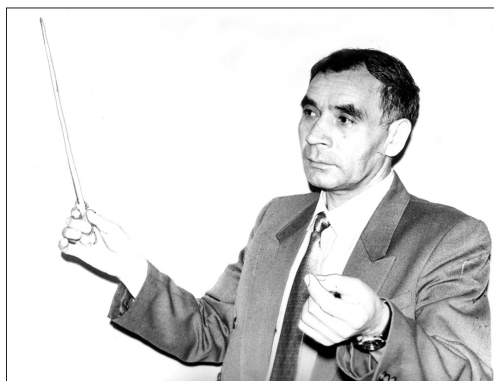
Иван Ильич Волжский район Корамас кундемысе Пезмучаш ялыште кресаньык ешеш шочын-кушкын. Кугу Корамас кыдалаш школын шым классшым тунем пытарен. Изи улмыж годымак гармонь деке шўмангын, икымше класс гыч художественный самодеятельностьлан ялысе пайремлаште шоктен.

1962 ийыште Йошкар-Оласе И.С.Палантай лўмеш музыкальный училищын

ямдылалтме отделенийышкыже пура: ондак ик ий баян дене шокташ тунемеш, вара виолончель классыш кусна (туныктышыжо Павел Андрианович Манаков). 1969-1974 ийлаште Москосо Гнесинмыт лўмеш музыкально-педагогический институтышто, Александр Павлович Стогорскийын виолончель классыштыже тунемеш. «Виолончелист, оркестрын артистше» специальностьым налеш.

1974 ийыште Йошкар-Олаш пўртылеш, музыкальный училищыште виолончель дене шокташ туныкташ тўнгалеш. 1975 ий гыч Марий музыкальный театрыште пашам ышта: ондак оркестрын солистше, 1980 ий гыч дирижироватлымашке кусна. Дирижёр стажировкым Москосо Кугу театрыште, Санкт-Петербургысо Мариинский театрыште эрта.

Йошкар-Олаште ондак йомак сынан йоча выездной спектакльлан дирижироватлен. Вара Виталий Алексеевын «Гончар в медвежьей

И.Егоров

шкуре» мюзиклжым (1984) да Г.Мовсесянын «В поисках невест» водевильжым шындаш пуэныт.

1981 ийыште Сергей Чавайнын «Элнет» романже почеш шындыме спектакльлан В.Регеж-Гороховын мутшылан возымо «Элнет» мурыжлан Иван Ильич Марий АССР Верховный Совет Президиумын Чап грамотыж дене палемдалтын.

1992 ий гыч И.Егоров – Марий музыкальный варарак, Марий опер да балет театрын художественный вуйлатышыже, 1999–2001 ийлаште тудын директоржо. Иван Ильичын темлымыж почеш 1994 ийыште театрлан Эрик Сапаевын лўмжым пуымо.

Театрыште И.Егоров шуко спектакльлан дирижироватлен. Нунын кокла гыч опер-влак: Э.Сапаевын «Акпатыр», П.Чайковскийын «Евгений Онегин» ден «Иоланта», Дж. Вердин «Травиата», Н.Римский-Корсаковын «Царская невеста»; оперетте-влак: венгр композитор Имре Кальманын «Королева чардаша», «Баядера», Франц Легарын «Весёлая вдова», «Фраскита», Юрий Милютинын «Девичий переполох», Исаак Дунаевскийын «Женихи»; балет-влак: Г.Гладковын «12 стульев», Л.Минкусын «Баядерка», П.Чайковскийын «Лебединое озеро», «Щелкунчик», А.Хачатурянын «Спартак. Триумф Рима», А.Лупповын «Лесная легенда» да молат.

2003 ий гыч И.Егоров тыгак И.С.Палантай лўмеш Йошкар-Оласе музыкальный училищын симфонический оркестржым вуйлата; 2007 ий гыч Марий кугыжаныш филармонийын директоржо лиеш (2017 ий марте).

1970-ше ийлаште И.Егоров мурым возаш тўнгалеш. Тиде пашалан тудым композитор Виталий Алексеев таратен. Геннадий Чемяковын «Рвезын вашмутшо», «Висвис», Ю.Рязанцевын «Алян мурыжо» почеламутыштан возымо икымше сем-влак лийыныт. 1977 ийыште В.Регеж-Горохов дене пырля «Сомбатхей – Йошкар-Ола» муро циклым возат.

И.Егоров чылаже 100 утла мурым возен. Нуно калыкыште палыме да пеш йоратыме улыт, ныжылгылык шўлыш да сем моторлык дене ойыртемалтыт. Шуко семым Мардан Раян почеламутшылан кельштарен: «Аваем», «Аваем-шўмбелем», «Рвезе пагыт», «Корамас кундемем», «Пўрымаш», «Пызлыгичке шер», «Садак портылат», «У тўсан йоратымаш», «Тый улат гын воктенем», «Ит ончал», «Лийын тиде» да шуко молат. Тыгак Василий Регеж-Гороховын «Гагарин проспект», «Поро кече, ялем», «Марий ўдыр», Тимофей Петуховын «Лўнгалтыш», Юрий Галютинын «Ший памаш», Юрий Русановын «Нигём тыге мый шым йорате», «Ом ўшане нигёлан», «Йоратем... йоратыде», Лидия Иксанован «Молан» да моло почеламут-влакымат сылне мурыш савырен. Тудо тыгак Волжский районын гимнжын (мутшо В.Абукаев-Эмгакын), «Гимн строителей» сылнысемын (мутшо П.Сизовын), авторжо.

Иван Ильичын мурыжым лўмлө марий артист-влак: Раисия Данилова, Татьяна Денисова, Эльвира Трифонова, Светлана Осипова-Шос, Роман Алексеев да молат — мурат.

И.И.Егоров оркестр дене дирижироватла.

Түрлө спектакльлан, радиопостановкылан семым возен: 1975 ийыште – руш совет писатель А.Ивановын «Алян муржо» повестыше почеш радиоинсценировкылан, 1977 – Миклай Рыбаковын «Шайра Майра» комедийжылан, 1978 – М.Шкетанын кўчык комедийже-влак почеш «Мыскара каслан» (В.Алексеев дене пырля), 1980 – Сергей Чавайнын «Элнет» романже почеш шуко сериян телеспектакльлан, 1989 – В.Гороховын «Почан шўдыр» комедийжылан, 2008 ийыште – «Шешке-шемгишке» спектакльлан (одо драматург Пётр Захаровын пьесыже почеш, марлаш В.Абукаев-Эмгак кусарен).

Иван Егоров тыгак инструментальный, классике сынан сем-влакым воза: флейтылан «Раздумье» (1986), флейта ден оркестрлан «Концертино» (1987). Нине произведений-влак палыме флейтист Виталий Шапкинлан лўмын пōлеклалтыныт. Тыгак виолончелист ансамбльлан «Грёзы» пьесым возен.

И.И.Егоровым Андрей Эшпай дене кугу келшымаш ушен. Тудын дене эше Москваште институтышто тунеммыж годымак палыме лийын. Дирижёр семын Андрей Яковлевичын шуко произведенийжым йонгалтараш полшен.

Иван Егоров – пеш уста музыкант, композитор, аранжировкым ыштыше. Произведенийже-влак чылт марий шўлышан улыт.

Иван Ильич ден пелашыже эрге ден ўдырым ончен куштеныт, кок уныкашт уло. Йочашт Москваште илат. Родион эргышт композитор, поэт, «Полярная звезда», «Блокбастер» группо-влакын солистше лийын; Марина ўдырышт – экономист.

Лўмгечыж дене шокшын саламлен, Иван Ильичлан пентгыде тазалыкым, кужу ўмырым да калыкым куандарыше эше шуко произведенийым возаш тыланена!